

CRNA GORA
MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE,
ŠUMARSTVA I VODOPRIVREDE

amis

BILTEN

30 – 2010 Živa stoka

AGRARNI MARKETINŠKI INFORMACIONI SISTEM
CRNE GORE

28. jul 2010. Vol. 5, Broj 30

Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede Crne Gore www.minpolj.gov.me
www.amiscg.org

Ponuda na stočnim pijacama	2-3
Pregled cijena žive stoke	3-7
Postupak sa ranama	8

PONUĐA NA STOČNIM PIJACAMA

U Nikšiću najbolja ponuda junadi

Ponuda junadi na stočnim pijacama i farmama u Crnoj Gori i dalje je slaba. Najbolja ponuda junadi je bila u Nikšiću ukupno 18 grla sa cijenom od 1,8 do 2,2 €/kg žive mjere za junad do 300 kg i od 1,6 do 2€/kg žive mjere preko 300 kg. Na stočnoj pijaci nije bilo ponuda pa se trgovina obavljala na farmama. Na podgoričkoj stočnoj pijaci ponuđeno je ukupno 12 junadi sa cijenom od 2 do 2,2 €/kg žive mjere za junad do 300 kg simentalke rase, a ostalih rasa od 2,2 do 2,6€/kg žive mjere. Junad preko 300 kg simentalke rase su prodavana po cijeni od 1,6 do 1,9 €/kg žive mjere. U Beranama, Pljevljima, Bijelom Polju i Baru u ponudi su bila samo junad preko 300 kg. Najniža cijena bila im je u Pljevljima i kretala se od 1,55 do 1,7€/kg žive mjere, u Beranama od 1,5 do 2, a u Bijelom Polju od 1,6 do 1,7 €/kg žive mjere. U Baru u ponudu je bilo samo jedno grlo sa cijenom 1,9€/kg žive mjere. Cijena lignji se kretala od 10€/ kg u Budvi i Kotoru pa do 15 €/kg u Herceg Novom. U Baru i Podgorici nije bilo ponude lignji.

Bar

Cijene žive stoke ove nedjelje nijesu se bitnije mijenjale u odnosu na prethodnu. Trguje se uglavnom na farmama gdje uglavnom prevladava pojedinačna kupovina jagnjadi i jaradi koja se i dalje najviše traže i čija ponuda zadovoljava potražnju.

Berane

Na stočnoj pijaci u Beranama ove nedjelje bila je dobra ponuda svih vrsta i kategorija žive stoke. Cjenovni trend je ostao na istom nivou od prošle sedmice.

Nikšić

Ove nedjelje u Nikšiću bilježimo pad cijene jagnjadi, pa se ona sad prodaju po dominantnoj cijeni od 2,65 €/kg žive mjere. Na stočnoj pijaci ni ove nedjelje nije bilo ponude.

Pljevlja

Na pljevaljskim pijacama protekle sedmice, bila je veoma loša ponuda stoke. Ponuda i cijene stoke nijesu se bitnije mijenjale u odnosu na prošlu nedjelju.

Bijelo Polje

U toku ove sedmice na bijelopoljskim stočnim pijacama primjetan je blagi pad ponude svih vrsta i kategorija stoke, dok se dio prodaje obavljao i na farmama. Cijene su zadržale nepromjenjene vrijednosti.

Podgorica

Solidna ponuda i prodaja u Podgorici. Jagnjad su nuđena za 2,5€ (nuđeno 35 grla) dok je cijena jaradi porasla na 2,8€/kg žive mjere (nuđeno 18 grla). Telad su prodavana za prosječno 3€/kg žive mjere. Prasadi je bilo malo, svega 5 grla po cijeni od 2,7 €/kg žive mjere.

CRNA GORA MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE, ŠUMARSTVA I VODOPRIVREDE

IZVJEŠTAJ O CIJENAMA ŽIVE STOKE

Datum prikupljanja podataka: 22. do 28. 7. 2010. godine
Izvještaj sastavila: Služba za selekciju stoke

	Stoka Rasa jm	Bar Stočna pijaca	Berane Stočna pijaca	Bijelo Polje Stočna pijaca	Nikšić Stočna pijaca	Pljevlja Stočna pijaca	Podgorica Stočna pijaca	Crna Gora
1	Telad 80-160 kg SIM kg	~	2.80 (2.80-2.80)	2.90 (2.80-3.00)	~	2.90 (2.85-3.00)	3.00 (3.00-3.00)	2.90 (2.86-2.95)
2	Telad 80-160 kg kg	2.90 (2.80-3.30)	2.60 (2.40-2.80)	2.60 (2.60-2.80)	3.00 (2.80-3.20)	2.70 (2.60-2.80)	3.00 (2.80-3.20)	2.80 (2.67-3.02)
3	Junad do 300 kg SIM kg	~	~	~	~	~	2.10 (2.00-2.20)	2.10 (2.00-2.20)
4	Junad do 300 kg kg	~	~	~	2.00 (1.80-2.20)	~	2.40 (2.20-2.00)	2.20 (2.00-2.10)
5	Junad preko 300 kg SIM kg	~	~	~	~	~	1.80 (1.60-1.90)	1.80 (1.60-1.90)
6	Junad preko 300 kg kg	1.90 (1.90-1.90)	1.70 (1.50-2.00)	1.60 (1.60-1.70)	1.75 (1.60-2.00)	1.60 (1.55-1.70)	~	1.71 (1.63-1.86)
7	Krave za klanje SIM kg	~	1.20 (1.00-1.20)	~	~	~	~	1.20 (1.00-1.20)
8	Krave za klanje kg	1.00 (1.00-1.20)	1.00 (0.80-1.10)	0.90 (0.80-1.00)	1.00 (0.80-1.20)	1.00 (0.90-1.15)	1.00 (0.90-1.00)	0.98 (0.87-1.11)
9	Prasad kg	3.20 (3.20-3.50)	3.00 (3.00-3.00)	3.20 (3.00-3.50)	3.50 (3.30-3.50)	3.00 (3.00-3.00)	2.70 (2.70-2.70)	3.10 (3.03-3.20)
10	Jagnjad kg	2.80 (2.80-3.00)	2.50 (2.40-2.50)	2.30 (2.30-2.30)	2.65 (2.50-2.80)	2.40 (2.30-2.50)	2.50 (2.40-2.50)	2.53 (2.45-2.60)
11	Ovnovi kg	~	~	~	~	~	2.00 (1.80-2.20)	2.00 (1.80-2.20)
12	Jarad kg	3.50 (3.30-3.50)	2.50 (2.50-2.50)	2.50 (2.50-2.55)	2.85 (2.85-3.00)	~	2.80 (2.60-3.00)	2.83 (2.75-2.91)

	Stoka Rasa jm	Bar Stočna pijaca	Berane Stočna pijaca	Bijelo Polje Stočna pijaca	Nikšić Stočna pijaca	Pljevlja Stočna pijaca	Podgorica Stočna pijaca	Crna Gora
13	Priplodne ovce grlo	~	140.00 (120.00-170.00)	120.00 (110.00-120.00)	100.00 (80.00-120.00)	~	90.00 (80.00-120.00)	112.50 (97.50-132.50)
14	Priplodne koze grlo	~	120.00 (100.00-180.00)	70.00 (60.00-80.00)	90.00 (70.00-100.00)	~	~	93.33 (76.67-120.00)
15	Priplodne junice HF grlo	~	~	~	1,200.00 (1,000.00-1,400.00)	~	~	1,200.00 (1,000.00-1,400.00)
16	Priplodne krave HF grlo	~	~	~	1,300.00 (1,000.00-1,500.00)	~	800.00 (800.00-800.00)	1,050.00 (900.00-1,150.00)
17	Priplodne krave Smeđa grlo	~	~	~	~	1,200.00 (1,200.00-1,300.00)	~	1,200.00 (1,200.00-1,300.00)
18	Priplodne krave Melez grlo	780.00 (780.00-780.00)	600.00 (500.00-1,100.00)	750.00 (550.00-1,000.00)	800.00 (600.00-1,000.00)	~	~	732.50 (607.50-970.00)

	Riba jm	Bar Riblja pijaca	Budva Riblja pijaca	Herceg Novi Riblja pijaca	Kotor Riblja pijaca	Podgorica Riblja pijaca	Crna Gora
1	Brancin kg	9.00 (8.00-10.00)	10.00 (8.00-10.00)	10.00 (8.00-10.00)	10.00 (8.00-10.00)	10.00 (10.00-10.00)	9.80 (8.40-10.00)
2	Barbun kg	3.00 (2.00-5.00)	6.00 (4.00-10.00)	5.00 (3.00-6.00)	6.00 (4.00-10.00)	3.00 (3.00-3.00)	4.60 (3.20-6.80)
3	Oslić kg	4.00 (2.00-6.00)	5.00 (4.00-8.00)	5.00 (3.00-10.00)	5.00 (4.00-8.00)	3.00 (3.00-5.00)	4.40 (3.20-7.40)
4	Muzgavac kg	3.00 (2.00-3.00)	~	4.00 (4.00-5.00)	~	~	3.50 (3.00-4.00)
5	Grdoba kg	8.00 (7.00-10.00)	8.00 (6.00-8.00)	8.00 (5.00-10.00)	7.00 (6.00-8.00)	10.00 (10.00-10.00)	8.20 (6.80-9.20)
6	Raža kg	5.00 (4.00-6.00)	8.00 (6.00-8.00)	8.00 (5.00-8.00)	~	~	7.00 (5.00-7.33)
7	Sipa kg	~	~	8.00 (8.00-8.00)	~	~	8.00 (8.00-8.00)
8	Kozice kg	7.00 (4.00-8.00)	8.00 (8.00-10.00)	10.00 (10.00-10.00)	8.00 (8.00-10.00)	9.00 (9.00-9.00)	8.40 (7.80-9.40)
9	Gira kg	~	~	~	3.00 (2.00-3.00)	~	3.00 (2.00-3.00)
10	Srdela kg	~	~	5.00 (4.00-5.00)	~	~	5.00 (4.00-5.00)
11	Inćun kg	~	~	3.00 (2.00-4.00)	~	~	3.00 (2.00-4.00)
12	Lignje kg	~	10.00 (8.00-10.00)	15.00 (12.00-15.00)	10.00 (8.00-10.00)	~	11.67 (9.33-11.67)
13	Skuša kg	3.00 (2.00-4.00)	~	5.00 (4.00-6.00)	~	~	4.00 (3.00-5.00)
14	Šaran kg	4.00 (3.00-4.00)	~	~	~	3.00 (2.50-3.50)	3.50 (2.75-3.75)
15	Orada kg	9.00 (8.00-10.00)	10.00 (8.00-10.00)	10.00 (8.00-10.00)	10.00 (8.00-10.00)	~	9.75 (8.00-10.00)
16	Pastrmka Kalifornijska kg	5.00 (4.00-5.00)	5.00 (4.00-5.00)	5.00 (5.00-6.00)	5.00 (4.00-5.00)	4.00 (3.80-4.50)	4.80 (4.16-5.10)

*Kvalitet proizvoda je dobar ukoliko drugačije nije naznačeno

Cene žive stoke - stočne pijace u Srbiji za period 19-25.7.2010. godine

Jedinica mere din/kg			Težina/ uzrast	Rasa	Centralna Srbija										Vojvodina					Dominantna cena Srbija	
					Čačak	Kragujevac	Kraljevo	Loznica	Niš	Pirot	Požarevac	Smederevo	Vranje	Zaječar	Kikinda	Novi Sad	Pančevo	Sombor	S.Mitrovica		Subotica
Dviske	sve težine	sve rase	150		120	150															150
Jagnjad	sve težine	sve rase	200	180	160	180	200	240	180	200	250						170				200
Jarad	None	sve rase	180	180			180	160			170	170					160				180
Junad	<=300kg	HF															140				
Junad	<=300kg	SM	160		150		150	150	150	140							150				150
Junad	350-480kg	sve rase						150											130		
Junad	>480kg	sve rase	150	160	150						150						150				150
Koze	sve težine	sve rase	110			100	90	90			80					100	70	160			100
Krave za klanje	sve težine	HF															80				
Krave za klanje	sve težine	SM	100	90	100	80	80	115			90					100					100
Krmače za klanje	>130kg	sve rase	90	100		85	80	80	90		90					85				85	85
Ovca	sve težine	sve rase	120	100	100	100	90	100	120		90					100	90				100
Ovni za priplod	sve težine	sve rase	150	120	120			110													120
Prasad	16-25kg	sve rase	140	130	130	140	130	170	135	150	150	170				180	140	150	170		140
Prasad	<=15kg	sve rase	140	140		150	140	180	155	150	160	180				180	150		200		140
Priplodne junice	sve težine	sve rase															150				
Priplodne krave	sve težine	HF															120				
Priplodne krave	sve težine	SM															130				
Telad	80-160kg	HF	250														200				
Telad	80-160kg	SM	280	270	280		250	260	230							280	270				280
Tovljenici	80-120kg	sve rase	110	110	120	120	90	100	130	110	110					100	110		100		110
Tovljenici	>120kg	sve rase	100	110		100	80	90	110	90	100						105				100
Čilježad	sve težine	sve rase	150			140		140	160							130					140

Cijene su izražene u dinarima. (1Euro = 106 dinara)

Izvor: STIPS

Prikaz cijena u kn/kg za grupu proizvoda / stoka, meso i mesne prerađevine

Prices for product group Stočni sajam-livestock market Tip cijene:

Geografska podjela: HR Regije

U razdoblju: od 12.07.2010 do: 18.07.2010(Tjedan:28)

Uspoređeno s razdobljem: od 28.06.2010 do: 04.07.2010(Tjedan:26)

Proizvod	Tip	Istra, Primorje i Dalma-			Kontinentalna			Hrvatska		
		cija			Hrvatska					
		Cijena	Stara	Razl.	Cijena	Stara	Razl.	Cijena	Stara	Razl.
tele simental (80-160 kg)-calf .	Min	23,00	23,00	0,00	18,00	18,00	0,00	18,00	18,00	0,00
	Max	27,00	27,00	0,00	27,00	26,00	1,00	27,00	27,00	0,00
	Prosjeck	24,71	24,67	0,04	22,99	23,14	-0,15	23,03	23,19	-0,16
tele holstajn (80-160kg)-calf .	Min	----	----	----	18,00	17,00	1,00	18,00	17,00	1,00
	Max	----	----	----	24,00	24,00	0,00	24,00	24,00	0,00
	Prosjeck	----	----	----	19,11	18,83	0,28	19,11	18,83	0,28
junica simental (za klanje)-heifer .	Min	----	----	----	9,00	9,50	-0,50	9,00	9,50	-0,50
	Max	----	----	----	12,00	12,00	0,00	12,00	12,00	0,00
	Prosjeck	----	----	----	10,23	10,31	-0,08	10,23	10,31	-0,08
junica holstajn (za klanje)-heifer .	Min	----	----	----	10,00	9,00	1,00	10,00	9,00	1,00
	Max	----	----	----	10,00	10,00	0,00	10,00	10,00	0,00
	Prosjeck	----	----	----	10,00	9,50	0,50	10,00	9,50	0,50
bik simental (>450kg)-beef .	Min	12,00	11,00	1,00	10,00	10,50	-0,50	10,00	10,50	-0,50
	Max	15,00	16,00	-1,00	14,00	14,00	0,00	15,00	16,00	-1,00
	Prosjeck	13,31	13,33	-0,02	12,02	12,31	-0,29	12,02	12,31	-0,29
bik holstajn (300-450 kg)-beef .	Min	----	----	----	11,00	10,00	1,00	11,00	10,00	1,00
	Max	----	----	----	11,00	12,00	-1,00	11,00	12,00	-1,00
	Prosjeck	----	----	----	11,00	10,69	0,31	11,00	10,69	0,31
krava simental (za klanje)-cow .	Min	12,00	10,00	2,00	4,00	4,00	0,00	4,00	4,00	0,00
	Max	12,00	10,00	2,00	8,00	8,00	0,00	12,00	10,00	2,00
	Prosjeck	12,00	10,00	2,00	6,08	6,16	-0,08	6,08	6,16	-0,08
odojak (25-35 kg)-piglets .	Min	14,00	16,00	-2,00	10,00	11,00	-1,00	10,00	11,00	-1,00
	Max	20,00	20,00	0,00	18,00	20,00	-2,00	20,00	20,00	0,00
	Prosjeck	19,80	19,97	-0,17	12,40	13,43	-1,03	12,44	13,46	-1,02
svinja (80-120 kg)-pig .	Min	11,00	11,00	0,00	8,00	8,00	0,00	8,00	8,00	0,00
	Max	16,00	16,00	0,00	12,00	12,00	0,00	16,00	16,00	0,00
	Prosjeck	13,23	13,70	-0,47	9,56	9,56	0,00	9,58	9,59	-0,01
krmača (za klanje)-sow .	Min	----	----	----	5,00	6,00	-1,00	5,00	6,00	-1,00
	Max	----	----	----	8,00	8,00	0,00	8,00	8,00	0,00
	Prosjeck	----	----	----	6,13	6,83	-0,70	6,13	6,83	-0,70
janjad-lambs .	Min	18,00	18,00	0,00	18,00	18,00	0,00	18,00	18,00	0,00
	Max	30,00	30,00	0,00	26,00	26,00	0,00	30,00	30,00	0,00
	Prosjeck	22,05	22,13	-0,08	19,81	19,72	0,09	21,28	21,50	-0,22
jare-kid goat .	Min	----	----	----	18,00	----	18,00	18,00	----	0,00
	Max	----	----	----	26,00	----	26,00	26,00	----	26,00
	Prosjeck	----	----	----	22,08	----	22,08	22,08	----	0,00

Cijene su izražene u kunama. (1Euro = 7,25 Kuna)

Izvor: TISUP

COMMISSION EUROPEENNE		CENE STOKE ZA KLANJE U EU																				Datum											
Direction générale de l'Agriculture		CENE NA TRŽIŠTU ZEMLJE ČLANICE																				Od : 12.07.10											
D2. Viandes bovine, porcine, ovine et aviculture		PRIX DE MARCHÉ - ETATS MEMBRES																				do : 18.07.10											
		MARKET PRICES - MEMBER STATES																															
(EURO/100kg PC/DW)		BE	BG	CZ	DK	DE	EE	GR	ES	FR	IE	IT	CY	LV	LT	LU	HU	MT	NL	AT	PL	PT	RO	SI	SK	FI	SE	UK	EU	Promena poslednji			
Junad U2		329.9	260.8	303.4	319.6	304.7	441.6	322.2	335.0	308.1	360.2				231.2	350.8		288.5	304.4	233.3	349.2		289.3	293.1	368.7	310.1	309.4	339.3	0.56				
Junad U3		309.9		298.5	314.7	301.2	421.8	321.5	321.0	309.9	350.6				233.9	323.2		280.6	306.9	240.0	341.1		290.2	300.3	377.8	318.8	310.0	322.4	0.76				
Junad R2		282.6	248.4	290.2	305.5	299.6	257.5	418.1	311.1	302.0	297.6	317.9		159.5	225.6	319.8		271.2	297.2	225.4	337.4		280.2	282.1	280.4	329.3	301.8	300.2	306.5	103			
Junad R3		260.7	211.2	288.2	306.5	295.1	413.8	305.7	296.0	299.3	328.7				235.1	310.6		310.0	263.6	299.5	228.7	334.4		288.0	285.5	281.9	336.8	305.7	301.9	302.6	-0.23		
Junad O2		251.1	239.2	270.0	299.9	259.7	224.9	385.5	257.9	265.0	280.9	278.2	289.0	155.8	229.5	269.3	230.2	310.0	235.0	273.7	214.4	309.0	255.4	259.3	279.2	280.6	283.2	276.0	259.7	0.55			
Junad O3		237.2	245.5	269.2	296.8	262.1	389.5	285.7	260.0	282.1	278.4	289.0	184.1	235.3	267.5		310.0	243.6	275.2	218.0	313.8	247.4	271.2	279.4	290.1	291.6	280.1	268.2	116				
Junad		301.2	241.4	284.0	300.1	287.2	228.5	410.4	300.8	303.8	300.7	341.3	289.0	170.3	231.4	332.5	230.2	310.0	251.5	300.4	220.3	332.7	255.8	281.3	280.4	290.0	295.0	293.1	302.8	0.62			
Bikovi R3				279.0		262.4				229.0	250.2				234.9					287.0	227.0		257.7	282.3	261.5	301.5			254.2	6.62			
Bikovi				279.0		262.4				229.0	250.2				234.9					287.0	227.0		257.7	282.3	261.5	301.5			254.2	6.62			
Goveda U2										331.0	303.0									382.3								320.3	323.2	-1.29			
Goveda U3										331.0	306.9									340.9								314.5	322.9	321.8	-5.25		
Goveda U4										310.0	303.9									282.0								318.0	321.8	318.0	-3.03		
Goveda R3										308.0	295.3									317.3								298.0	316.6	305.6	-15.2		
Goveda R4										291.0	293.8																	280.8	319.9	311.2	-2.18		
Goveda O3										268.0	278.3									285.9								295.3	298.7	283.4	-14.2		
Goveda O4										262.0	277.5																	282.1	306.5	294.9	-2.60		
Goveda										288.6	288.0									331.1								293.7	313.2	301.3	-2.13		
Krave R2		270.2								312.0	236.9									245.7	235.5	212.3	228.7	182.1	188.4	218.8		265.0	260.4	277.5	17.2		
Krave R3		255.9	195.7	231.2	275.2	256.1				207.0	316.0	252.3	239.4							239.6	230.9	210.5		181.2	173.0	227.0		237.1	257.7	251.7	-2.24		
Krave R4										236.5	300.0	252.3		145.4	166.8						208.6	187.1	186.4	185.8	149.2	188.1	214.4	242.7	225.8	212.8	-13.2		
Krave O2		227.9	189.2	209.0	221.4	233.0	180.9	183.2	170.7	263.0	231.1	217.9		146.0	178.7	254.4	180.2		216.8	208.6	187.1	186.4	185.8	149.2	188.1	214.4	242.7	225.8	212.8	-13.2			
Krave O3		220.3	172.1	210.2	244.5	240.5	184.6	182.2	173.9	268.0	237.4	225.7		149.3	179.3	242.8	200.2		220.9	214.4	195.0	179.0	183.5	158.8	176.2	210.8	250.9	236.1	233.0	-15.1			
Krave O4		214.6	193.0	210.1	243.1	246.1	182.4	183.0	208.5	259.0	239.7			171.3	189.0		184.2		221.5	219.9	187.9	178.5	189.9	214.3	183.4	237.3	239.8	230.4	-2.41				
Krave P2		183.2	180.8	174.4	175.6	189.7	164.4	188.0	130.8	218.0	203.9	183.5	167.0	149.8	161.7	183.3	172.7		180.7	187.5	183.1	149.3	188.5	130.7	172.3	170.8	200.6	184.7	186.0	-0.76			
Krave P3		174.7	189.0	158.1	211.1	202.1	167.3	183.4	148.5	243.0	231.2	187.5	167.0	166.5	170.2	189.4	189.1		189.5	183.2	172.7	186.7	184.3	185.7	171.3	227.0	208.8	216.7	0.04				
Krave		224.5	181.4	203.7	241.1	231.4	172.4	181.1	179.2	267.6	233.4	202.0	167.0	151.7	172.7	256.6	187.2		213.3	217.1	188.0	187.3	186.4	188.7	181.6	177.0	231.4	230.2	226.7	-0.80			
Junice U2		362.0								311.0	384.0	313.3	378.1							305.2	210.9	346.8						320.1	348.9	-2.27			
Junice U3		341.5								343.2	379.0	319.9	378.1							285.8	221.2							305.8	324.5	350.9	2.38		
Junice R2		285.0	182.3	241.6	245.7	284.4	252.6	401.3	295.3	322.0	299.1	348.6								276.9	209.7	335.1						282.6	308.8	312.0	317.9	101	
Junice R3		275.0	162.3	236.7	301.4	290.0			398.2	309.5	323.0	303.6	359.0							240.1	278.4	212.9						299.0	304.6	317.4	311.5	-135	
Junice R4										284.4	302.0	300.3								226.0	263.5	217.2						305.0	295.9	315.3	303.2	-2.62	
Junice O2																				187.7	233.5	189.7	323.9	218.1	235.4	267.2	248.6	241.0	292.0	249.7	-0.77		
Junice O3																				210.6	243.3	200.4						227.9	203.5	258.4	303.1	261.0	0.09
Junice O4																				217.3	251.3	206.4						211.7	199.9	226.7	273.0	282.9	-17.9
Junice		322.4	182.5	226.7	286.6	271.4	224.6	385.7	307.9	336.6	294.4	360.2	244.0	153.1	180.6	199.3	220.0	214.1	276.2	203.2	333.7	217.8	242.6	236.9	256.7	276.0	319.9	305.9	-0.66				
Polutke		250.6	189.8	243.4	266.0	262.1	203.2	368.0	284.5	287.2	279.0	321.7	238.8	182.4	200.7	302.9	202.7	182.1	217.2	271.4	205.5	301.3	186.3	253.1	219.8	233.7	270.5	296.1	276.3	276.3	-0.18		
Promena poslednje nedelje		-2.2	2.9	18	2.9	-10	5.6	-18	13	0.5	-2.3		-4.7	-4.8	-0.4	0.8		-4.4	0.8		-0.6	3.6	0.8	-1.4	0.4	4.8	-3.3			-0.18			

Izvor: EU Komisija

Postupak sa ranama

Rane na životinjama mogu da budu površinske i dubinske. Kod površinskih rana povrijeđena je samo koža a kod dubinskih povrijeđeno je i unutrašnje tkivo. U zavisnosti od uzroka povrede razlikujemo rasječene ili razderane rane, rane nanijete udarom, ubodom ili vatrenim oružjem. Kod rana je potrebno da stočar zna kako će pružiti prvu pomoć i šta ne smije da radi dok ne dođe veterinar.

Za zaustavljanje manjih krvarenja često je dovoljno da povrijeđeno mjesto pritisnemo tamponom vate ili nekoliko puta previjemo gazom. Ako je došlo do oštećenja nekog većeg krvnog suda, jače krvarenje se zaustavlja pritiskanjem pomoću zavoja, koji se stavi na mjesto povrede. Međutim, neophodno je kod jačeg krvarenja prvo utvrditi da li krv ističe iz arterije ili vene. Arterijsko krvarenje se poznaje po jakom mlazu krvi čija se jačina mijenja prema otkucajima srca. Krv iz vene ističe istom jačinom i neprekidno. Ove rane se obično javljaju na nozi životinja i krvarenje se tada zaustavlja tako što se u slučaju povrede na arteriji iznad rane poveže noga kaišem, konopcem i dr. i steže se dok krv ne prestane da teče. Kod povrede ve-

ne isti je postupak ali ispod rane. Stegnutu nogu ne treba držati više od jednog sata da ne bi došlo do obamiranja tkiva.

Pri pružanju pomoći mora se strogo voditi računa o higijeni materijala koji se koristi i higijeni rane. Materijal (gaza, zavoji i dr.) mora biti sterilan. Čiste rane brže zarastaju. Najprije treba ošišati dlaku oko rane a zatim je oprati mlakom vodom. Poslije toga ranu treba dezinfikovati i premazati tinkturom joda. Preko ovako obrađene rane stavlja se sloj gaze, preko sloj vate i na kraju to se obavije zavojem. Zavoj treba mijenjati poslije četiri do šest dana dok rana ne zaraste.

Ovakvim postupkom sprječavamo zagađivanje rane, odnosno gnojni proces, a time postizemo i njeno brže zarastanje. Kod većih rana gdje je potrebno zašivanje obavezno treba pozvati veterinara.

Da bi se spriječila povreda krava treba na vrijeme ukloniti sve predmete koji ih mogu ozlijediti. Stočari moraju voditi računa da u štali ne budu razbacani oštri predmeti i alatke, a pogotovu o tome da ne dozvole sebi da u ljutini udaraju krave vilama.